

ΟΔΥΣΣΕΙΑ Ραψωδία Χ

αὐτὰρ ὁ γυμνώθη ῥακέων πολύμητις Ὀδυσσεύς,
ἄλτο δ' ἐπὶ μέγαν οὐδόν, ἔχων βιὸν ἠδὲ φαρέτρην
ἰῶν ἐμπλείην, ταχέας δ' ἐκχεύατ' οἴστοις
αὐτοῦ πρόσθε ποδῶν, μετὰ δὲ μνηστῆρσιν ἔειπεν·
"οὔτος μὲν δὴ ἄεθλος ἀάατος ἐκτετέλεσται· 5 OX
νῦν αὖτε σκοπὸν ἄλλον, ὃν οὐ πῶ τις βάλεν ἀνὴρ,
εἶσομαι, αἶ κε τύχωμι, πόρῃ δέ μοι εὖχος Ἀπόλλων."
ἦ καὶ ἐπ' Ἀντινόφῃ ἰθύνητο πικρὸν οἴστον.
ἦ τοι ὁ καλὸν ἄλεισον ἀναιρήσεσθαι ἔμελλε,
χρῦσεον ἄμφωτον, καὶ δὴ μετὰ χερσὶν ἐνώμα, 10
ὄφρα πίσι οἴνοιο· φόνοσ δέ οἱ οὐκ ἐνὶ θυμῷ
μέμβλετο· τίς κ' οἴοιτο μετ' ἀνδράσι δαιτυμόνεσσι
μοῦνον ἐνὶ πλεόνεσσι, καὶ εἰ μάλα καρτερὸς εἶη,
οἷ τεύξειν θανάτον τε κακὸν καὶ κῆρα μέλαιναν;
τὸν δ' Ὀδυσσεὺς κατὰ λαιμὸν ἐπισχόμενος βάλεν ἰῶ, 15 OX
ἀντικρὺ δ' ἀπαλοῖο δι' ἀυχένος ἦλυθ' ἀκωκῆ.
ἐκλίνθη δ' ἐτέρωσε, δέπας δέ οἱ ἔκπεσε χειρὸς
βλημένου, αὐτίκα δ' αὐλὸς ἀνὰ ῥίνας παχὺς ἦλθεν
αἵματος ἀνδρομέοιο· θοῶς δ' ἀπὸ εἶο τράπεζαν
ᾧσε ποδὶ πλήξας, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε· 20
σῖτός τε κρέα τ' ὄπτα φορύνετο. τοὶ δ' ὁμάδησαν
μνηστῆρες κατὰ δώμαθ', ὅπως ἴδον ἄνδρα πεσόντα,
ἐκ δὲ θρόνων ἀνόρουσαν ὀρινθέντες κατὰ δῶμα,
πάντοσε παπταίνοντες εὐδμήτους ποτὶ τοίχους·
οὐδέ πη ἀσπίς ἔην οὐδ' ἄλκιμον ἔγχος ἐλέσθαι. 25 OX
νείκειον δ' Ὀδυσηῖα χολωτοῖσιν ἐπέεσσι·
"ξείνε, κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι· οὐκέτ' ἀέθλων
ἄλλων ἀντιάσεις· νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος.
καὶ γὰρ δὴ νῦν φῶτα κατέκτανες ὃς μέγ' ἄριστος
κούρων εἰν Ἰθάκῃ· τῷ σ' ἐνθάδε γῦπες ἔδονται." 30
ἴσκεν ἕκαστος ἀνὴρ, ἐπεὶ ἦ φάσαν οὐκ ἐθέλοντα
ἄνδρα κατακτεῖναι· τὸ δὲ νῆπιοι οὐκ ἐνόησαν,
ὡς δὴ σφιν καὶ πᾶσιν ὄλεθρου πείρατ' ἐφῆπτο.
τοὺς δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
"ᾧ κύνες, οὐ μ' ἔτ' ἐφάσκεθ' ὑπότροπον οἴκαδ' ἰκέσθαι 35 OX
δήμου ἄπο Τρώων, ὅτι μοι κατεκείρετε οἶκον,
δμοῦσιν δὲ γυναιξὶ παρευνάζεσθε βιαίως,
αὐτοῦ τε ζῶοντος ὑπεμνάσθε γυναῖκα,
οὔτε θεοὺς δείσαντες, οἷ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν,
οὔτε τιν' ἀνθρώπων νέμεσιν κατόπισθεν ἔσεσθαι· 40
νῦν ὑμῖν καὶ πᾶσιν ὄλεθρου πείρατ' ἐφῆπται."
ὡς φάτο, τοὺς δ' ἄρα πάντας ὑπὸ χλωρὸν δέος εἶλεν·
πάπτηνεν δὲ ἕκαστος ὅπη φύγοι αἰπὺν ὄλεθρον.
Εὐρύμαχος δὲ μιν οἷος ἀμειβόμενος προσέειπεν·
"εἰ μὲν δὴ Ὀδυσσεὺς Ἰθακῆσιος εἰλήλουθας, 45 OX
ταῦτα μὲν αἶσιμα εἶπας, ὅσα ῥέζεσκον Ἀχαιοί,
πολλὰ μὲν ἐν μεγάροισιν ἀτάσθαλα, πολλὰ δ' ἐπ' ἀγροῦ.
ἄλλ' ὁ μὲν ἤδη κείται ὃς αἴτιος ἔπλετο πάντων,

Ἀντίνοος· οὗτος γὰρ ἐπίηλεν τάδε ἔργα,
οὐ τι γάμου τόσσον κεχρημένος οὐδὲ χατίζων, 50
ἄλλ' ἄλλα φρονέων, τά οἱ οὐκ ἐτέλεσσε Κρονίων,
ὄφρ' Ἰθάκης κατὰ δῆμον ἐυκτιμένης βασιλεύοι
αὐτός, ἀτὰρ σὸν παῖδα κατακτείνειε λοχίσας.
νῦν δ' ὁ μὲν ἐν μοίρῃ πέφαται, σὺ δὲ φεῖδεις λαῶν
σῶν· ἀτὰρ ἄμμες ὀπισθεν ἀρεσσάμενοι κατὰ δῆμον, 55 OX
ὅσσα τοι ἐκπέτοται καὶ ἐδήδοται ἐν μεγάροισι,
τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες εἰκοσάβοιον ἕκαστος,
χαλκὸν τε χρυσὸν τ' ἀποδώσομεν, εἰς ὃ κε σὸν κῆρ
ἰανθῆ· πρὶν δ' οὐ τι νεμεσητὸν κεχολῶσθαι."
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 60
"Εὐρύμαχ', οὐδ' εἴ μοι πατρώϊα πάντ' ἀποδοῖτε,
ὅσσα τε νῦν ὑμῖν ἐστὶ καὶ εἴ ποθεν ἄλλ' ἐπιθεῖτε,
οὐδέ κεν ὦς ἔτι χειρὰς ἐμὰς λήξαιμι φόνοιο
πρὶν πᾶσαν μνηστήρας ὑπερβασίην ἀποτίσαι.
νῦν ὑμῖν παράκειται ἐναντίον ἢ ἐμάχεσθαι 65 OX
ἢ φεύγειν, ὅς κεν θάνατον καὶ κῆρας ἀλύξῃ·
ἀλλὰ τιν' οὐ φεύξεσθαι οἶομαι αἰπὺν ὄλεθρον."
ὣς φάτο, τῶν δ' αὐτοῦ λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ.
τοῖσιν δ' Εὐρύμαχος προσεφώνεε δεύτερον αὐτίς·
"ὦ φίλοι, οὐ γὰρ σχήσει ἀνὴρ ὅδε χειρὰς ἀάπτους, 70
ἀλλ' ἐπεὶ ἔλλαβε τόξον εὐξοὸν ἠδὲ φαρέτρην,
οὐδοῦ ἀπο ξεστοῦ τοξάσσεται, εἰς ὃ κε πάντας
ἄμμε κατακτείνει· ἀλλὰ μνησώμεθα χάριος.
φάσγανά τε σπάσασθε καὶ ἀντίσχεσθε τραπέζας
ἰῶν ὠκυμόρων· ἐπὶ δ' αὐτῷ πάντες ἔχωμεν 75 OX
ἀθρόοι, εἴ κέ μιν οὐδοῦ ἀπώσομεν ἠδὲ θυράων,
ἔλθωμεν δ' ἀνὰ ἄστρῳ, βοῆ δ' ὄκιστα γένοιτο·
τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο."
ὣς ἄρα φωνήσας εἰρύσσατο φάσγανον ὀξὺ
χάλκεον, ἀμφοτέρωθεν ἀκαχμένον, ἄλτο δ' ἐπ' αὐτῷ 80
σμερδαλέα ἰάχων· ὁ δ' ἀμαρτῆ δῖος Ὀδυσσεύς
ἰὼν ἀποπροΐει, βάλε δὲ στήθος παρὰ μαζόν,
ἐν δὲ οἱ ἦπατι πῆξε θοὸν βέλος· ἐκ δ' ἄρα χειρὸς
φάσγανον ἦκε χαμᾶζε, περιρρηδῆς δὲ τραπέζῃ
κάππεσεν ἰδνωθεὶς, ἀπὸ δ' εἶδατα χεῦεν ἔραζε 85 OX
καὶ δέπας ἀμφικύπελλον· ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ
θυμῷ ἀνιάζων, ποσὶ δὲ θρόνον ἀμφοτέροισι
λακτίζων ἐτίνασσε· κατ' ὀφθαλμῶν δ' ἔχρ' ἀγλῦς.
Ἀμφινόμος δ' Ὀδυσῆος εἰείσατο κυδαλίμοιο
ἀντίος ἀΐξας, εἴρυτο δὲ φάσγανον ὀξὺ, 90
εἴ πῶς οἱ εἴξειε θυράων. ἀλλ' ἄρα μιν φθῆ
Τηλέμαχος κατόπισθε βαλὼν χαλκῆρεϊ δουρὶ
ὤμων μεσσηγύς, διὰ δὲ στήθεσφιν ἔλασεν·
δούπησεν δὲ πεσὼν, χθόνα δ' ἦλασε παντὶ μετώπῳ.
Τηλέμαχος δ' ἀπόρουσε, λιπὼν δολιχόσκιον ἔγχος 95 OX
αὐτοῦ ἐν Ἀμφινόμῳ· περὶ γὰρ διέ μή τις Ἀχαιῶν
ἔγχος ἀνελκόμενον δολιχόσκιον ἢ ἐλάσειε
φασγάνῳ ἀΐξας ἠὲ προπρηνέα τύψας.

βῆ δὲ θέειν, μάλα δ' ὄκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
 ἀγχοῦ δ' ἰστάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 100
 "ὦ πάτερ, ἤδη τοι σάκος οἴσω καὶ δύο δοῦρε
 καὶ κυνέην πάγκαλκον, ἐπὶ κροτάφοις ἀραρυῖαν
 αὐτός τ' ἀμφιβαλεῦμαι ἰών, δώσω δὲ συβώτη
 καὶ τῷ βουκόλῳ ἄλλα· τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 105 OX
 "οἷσε θεῶν, ἦός μοι ἀμύνεσθαι πάρ' οἴστοί,
 μή μ' ἀποκινήσωσι θυράων μοῦνον ἔοντα."
 ὣς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπείθετο πατρί,
 βῆ δ' ἵμεναι θάλαμόνδ', ὅθι οἱ κλυτὰ τεύχεα κεῖτο.
 ἔνθεν τέσσαρα μὲν σάκε' ἔξελε, δούρατα δ' ὀκτῶ 110
 καὶ πίσυρας κυνέας χαλκήρεας ἵπποδασειάς·
 βῆ δὲ φέρων, μάλα δ' ὄκα φίλον πατέρ' εἰσαφίκανεν,
 αὐτὸς δὲ πρότιστα περι χροῖ δύσετο χαλκόν·
 ὡς δ' αὐτῶς τὸ δμῶε δυέσθην τεύχεα καλά,
 ἔσταν δ' ἀμφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην. 115 OX
 αὐτὰρ ὁ γ', ὄφρα μὲν αὐτῷ ἀμύνεσθαι ἔσαν ἰοί.
 τόφρα μνηστήρων ἓνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ
 βάλλε τιτυσκόμενος· τοὶ δ' ἀγχιστῖνοι ἔπιπτον.
 αὐτὰρ ἐπεὶ λίπον ἰοὶ οἴστεύοντα ἄνακτα,
 τόξον μὲν πρὸς σταθμὸν ἐϋσταθέος μεγάρου 120
 ἔκλιν' ἐστάμεναι, πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα,
 αὐτὸς δ' ἀμφ' ὤμοισι σάκος θέτο τετραθέλυμνον,
 κρατὶ δ' ἐπ' ἰφθίμῳ κυνέην εὔτυκτον ἔθηκεν,
 ἵππουριν, δεινὸν δὲ λόφος καθύπερθεν ἔνευεν·
 εἶλετο δ' ἄλκιμα δοῦρε δύο κεκορυθμένα χαλκῷ. 125 OX
 ὀρσοθύρη δὲ τις ἔσκεν ἐϋδμήτῳ ἐνὶ τοίχῳ,
 ἀκρότατον δὲ παρ' οὐδὸν ἐϋσταθέος μεγάρου
 ἦν ὁδὸς ἐς λαύρην, σανίδες δ' ἔχον εὔ ἀραρυῖαι.
 τὴν δ' Ὀδυσσεὺς φράζεσθαι ἀνώγει δῖον ὑφορβὸν
 ἔσταότ' ἄγχ' αὐτῆς· μία δ' οἷη γίγνεται ἔφορμή. 130
 τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
 "ὦ φίλοι, οὐκ ἂν δὴ τις ἀν' ὀρσοθύρην ἀναβαίη
 καὶ εἴποι λαοῖσι, βοῆ δ' ὄκιστα γένοιτο;
 τῷ κε τάχ' οὗτος ἀνὴρ νῦν ὕστατα τοξάσσαιτο."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν· 135 OX
 "οὐ πως ἔστ', Ἀγέλαε διοτρεφές· ἄγχι γὰρ αἰνῶς
 αὐλῆς καλὰ θύρετρα καὶ ἀργαλέον στόμα λαύρης·
 καὶ χ' εἷς πάντας ἐρύκοι ἀνὴρ, ὅς τ' ἄλκιμος εἶη.
 ἀλλ' ἄγεθ', ὑμῖν τεύχε' ἐνείκω θωρηχθῆναι
 ἐκ θαλάμου· ἔνδον γάρ, οἴομαι, οὐδέ πη ἄλλη 140
 τεύχεα κατθέσθην Ὀδυσσεὺς καὶ φαίδιμος υἱός."
 ὡς εἰπὼν ἀνέβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 εἰς θαλάμους Ὀδυσῆος ἀνὰ ῥῶγας μεγάρου.
 ἔνθεν δώδεκα μὲν σάκε' ἔξελε, τόσσα δὲ δοῦρα
 καὶ τόσσας κυνέας χαλκήρεας ἵπποδασειάς· 145 OX
 βῆ δ' ἵμεναι, μάλα δ' ὄκα φέρων μνηστήρσιν ἔδωκεν.
 καὶ τότε Ὀδυσσεὺς λύτο γούνατα καὶ φίλον ἦτορ,
 ὡς περιβαλλομένους ἶδε τεύχεα χερσὶ τε δοῦρα

μακρὰ τινάσσοντας· μέγα δ' αὐτῷ φαίνετο ἔργον.
 αἴψα δὲ Τηλέμαχον ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 150
 "Τηλέμαχ', ἦ μάλα δὴ τις ἐνὶ μεγάροισι γυναικῶν
 νῶϊν ἐποτρύνει πόλεμον κακὸν ἠὲ Μελανθεύς."
 τὸν δ' αὖ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἀντίον ἠΐδα·
 "ὦ πάτερ, αὐτὸς ἐγὼ τόδε γ' ἤμβροτον--οὐδέ τις ἄλλος
 αἴτιος--ὃς θαλάμοιο θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν 155 OX
 κάλλιπον ἀγκλίνας· τῶν δὲ σκοπὸς ἦεν ἀμείνων.
 ἀλλ' ἴθι, δῖ' Εὐμαιε, θύρην ἐπίθες θαλάμοιο
 καὶ φράσαι ἢ τις ἄρ' ἐστὶ γυναικῶν ἢ τάδε ῥέζει,
 ἢ υἱὸς Δολίοιο, Μελανθεύς, τὸν περ οἴω."
 ὣς οἱ μὲν τοιαῦτα πρὸς ἀλλήλους ἀγόρευον, 160
 βῆ δ' αὖτις θάλαμόνδε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 οἷσων τεύχεα καλά. νόησε δὲ δῖος ὑφορβός,
 αἴψα δ' Ὀδυσσῆα προσεφώνεεν ἐγγὺς ἐόντα·
 "διογενὲς Λαερτιάδη, πολυμήχαν' Ὀδυσσεῦ,
 κεῖνος δ' αὖτ' αἰδήλος ἀνὴρ, ὃν οἴομεθ' αὐτοί, 165 OX
 ἔρχεται ἐς θάλαμον· σὺ δὲ μοι νημερτὲς ἐνίσπες,
 ἢ μιν ἀποκτείνω, αἶ κε κρείσσων γε γένωμαι,
 ἢ εἰ σοὶ ἐνθάδ' ἄγω, ἵν' ὑπερβασίας ἀποτίσῃ
 πολλὰς, ὅσσας οὗτος ἐμήσατο σῶ ἐνὶ οἴκῳ."
 τὸν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 170
 "ἦ τοι ἐγὼ καὶ Τηλέμαχος μνηστῆρας ἀγαυοὺς
 σήσομεν ἐντοσθεν μεγάρων, μάλα περ μεμαῶτας.
 σφῶϊ δ' ἀποστρέψαντε πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν
 ἐς θάλαμον βαλέειν, σανίδας δ' ἐκδῆσαι ὄπισθε,
 σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε 175 OX
 κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἐρύσαι πελάσαι τε δοκοῖσιν,
 ὡς κεν δηθὰ ζωὸς ἐὼν χαλέπ' ἄλγεα πάσχη."
 ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα τοῦ μάλα μὲν κλύον ἠδ' ἐπίθοντο,
 βὰν δ' ἴμεν ἐς θάλαμον, λαθέτην δὲ μιν ἔνδον ἐόντα.
 ἦ τοι ὁ μὲν θαλάμοιο μυχὸν κάτα τεύχε' ἐρεύνα, 180
 τὼ δ' ἔσταν ἐκάτερθε παρὰ σταθμοῖσι μένοντε.
 εὖθ' ὑπὲρ οὐδὸν ἔβαινε Μελάνθιος, αἰπόλος αἰγῶν,
 τῆ ἑτέρῃ μὲν χειρὶ φέρων καλὴν τρυφάλειαν,
 τῆ δ' ἑτέρῃ σάκος εὐρὺ γέρον, πεπαλαγμένον ἄζη,
 Λαέρτεω ἥρωος, ὃ κουρίζων φορέεσκε· 185 OX
 δὴ τότε γ' ἦδη κεῖτο, ῥαφαὶ δὲ λέλυντο ἱμάντων·
 τὼ δ' ἄρ' ἐπαῖξανθ' ἐλέτην ἔρυσάν τε μιν εἴσω
 κουρίζ, ἐν δαπέδῳ δὲ χαμαὶ βάλον ἀχνύμενον κῆρ,
 σὺν δὲ πόδας χεῖράς τε δέον θυμαλγεί δεσμῶ
 εὖ μάλ' ἀποστρέψαντε διαμπερές, ὡς ἐκέλευσεν 190
 υἱὸς Λαέρταο, πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
 σειρὴν δὲ πλεκτὴν ἐξ αὐτοῦ πειρήναντε
 κίον' ἀν' ὑψηλὴν ἔρυσαν πέλασάν τε δοκοῖσι.
 τὸν δ' ἐπικερτομέων προσέφη, Εὐμαιε συβῶτα·
 "νῦν μὲν δὴ μάλα πάγχυ, Μελάνθιε, νύκτα φυλάξεις, 195 OX
 εὐνήν ἐνι μαλακῇ καταλέγμενος, ὡς σε ἔοικεν·
 οὐδέ σε γ' ἠριγένεια παρ' Ὠκεανοῖο ῥοάων
 λήσει ἐπερχομένη χρυσόθρονος, ἠνίκ' ἀγινεῖς

αἴγας μνηστήρεςσι δόμον κάτα δαῖτα πένεσθαι."
 ὣς ὁ μὲν αὐθι λέλειπτο, ταθεὶς ὀλοῶ ἐνὶ δεσμῶ· 200
 τῷ δ' ἐς τεύχεα δύντε, θύρην ἐπιθέντε φαεινὴν,
 βήτην εἰς Ὀδυσῆα δαΐφρονα, ποικιλομήτην.
 ἔνθα μένος πνεύοντες ἐφέστασαν, οἱ μὲν ἐπ' οὐδοῦ
 τέσσαρες, οἱ δ' ἔντοσθε δόμων πολέες τε καὶ ἐσθλοί.
 τοῖσι δ' ἐπ' ἀγχίμολον θυγάτηρ Διὸς ἦλθεν Ἀθήνη, 205 OX
 Μέντορι εἰδομένη ἡμὲν δέμας ἠδὲ καὶ αὐδὴν.
 τὴν δ' Ὀδυσσεὺς γήθησεν ἰδὼν καὶ μῦθον ἔειπε·
 "Μέντορ, ἄμυνον ἀρήν, μνήσαι δ' ἐτάριοιο φίλοιο,
 ὅς σ' ἀγαθὰ ῥέζεσκον· ὀμηλικὴν δέ μοι ἐσσι."
 ὣς φάτ', οἰόμενος λαοσσόον ἔμμεν Ἀθήνην. 210
 μνηστῆρες δ' ἐτέρωθεν ὀμόκλεον ἐν μεγάροισι·
 πρῶτος τὴν γ' ἐνένιπε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος·
 "Μέντορ, μή σ' ἐπέεσσι παραιπεπίθησιν Ὀδυσσεὺς
 μνηστήρεςσι μάχεσθαι, ἀμυνέμεναι δέ οἱ αὐτῶ.
 ὧδε γὰρ ἡμέτερόν γε νόον τελέεσθαι οἴω· 215 OX
 ὀπότε κεν τούτους κτέωμεν, πατέρ' ἠδὲ καὶ υἱόν,
 ἐν δὲ σὺ τοῖσιν ἔπειτα πεφήσῃαι, οἷα μενοιναῖς
 ἔρδειν ἐν μεγάροισι· σῶ δ' αὐτοῦ κράτι τίσεις.
 αὐτὰρ ἐπὴν ὑμέων γε βίας ἀφελώμεθα χαλκῶ,
 κτήμαθ' ὀπόσσα τοί ἐστι, τά τ' ἐνδοθι καὶ τὰ θύρηφι, 220
 τοῖσιν Ὀδυσσεῖος μεταμίζομεν· οὐδέ τοι υἷας
 ζῶειν ἐν μεγάροισιν ἐάσομεν, οὐδέ θυγάτρας
 οὐδ' ἄλοχον κεδνὴν Ἰθάκης κατὰ ἄστῳ πολεύειν."
 ὣς φάτ', Ἀθηναίη δὲ χολώσατο κηρόθι μᾶλλον,
 νεῖκεσεν δ' Ὀδυσῆα χολωτοῖσιν ἐπέεσσιν· 225 OX
 "οὐκέτι σοὶ γ', Ὀδυσεῦ, μένος ἔμπεδον οὐδέ τις ἀλκή
 οἴη ὄτ' ἀμφ' Ἑλένη λευκωλένῳ εὐπατερεΐη,
 εἰνάετες Τρώεσσιν ἐμάρναο νωλεμέσιν αἰεὶ,
 πολλοὺς δ' ἄνδρας ἔπεφνες ἐν αἰνῇ δηϊοτήτι,
 σῆ δ' ἦλω βουλῇ Πριάμου πόλις εὐρύαγυια. 230
 πῶς δὴ νῦν, ὅτε σόν τε δόμον καὶ κτήμαθ' ἰκάνεις,
 ἄντα μνηστήρων ὀλοφύρεαι ἄλκιμος εἶναι;
 ἀλλ' ἄγε δεῦρο, πέπον, παρ' ἔμ' ἵστασο καὶ ἴδε ἔργον,
 ὄφρ' εἰδῆς οἷός τοι ἐν ἀνδράσι δυσμενέεσσιν
 Μέντωρ Ἀλκιμίδης εὐεργεσίας ἀποτίνειν." 235 OX
 ἦ ῥα, καὶ οὐ πῶ πάγχυ δίδου ἑτεραλκέα νίκην,
 ἀλλ' ἔτ' ἄρα σθένεός τε καὶ ἀλκῆς πειρήτιζεν
 ἡμὲν Ὀδυσσεῖος ἠδ' υἱοῦ κυδαλίμοιο.
 αὐτὴ δ' αἰθαλόεντος ἀνὰ μεγάροιο μέλαθρον
 ἔζετ' ἀναΐξασα, χελιδόνη εἰκέλη ἄντην. 240
 μνηστῆρας δ' ὄτρυνε Δαμαστορίδης Ἀγέλαος,
 Εὐρύνομός τε καὶ Ἀμφιμέδων Δημοπτόλεμός τε,
 Πείσανδρός τε Πολυκτορίδης Πόλυβός τε δαΐφρων·
 οἱ γὰρ μνηστήρων ἀρετῇ ἔσαν ἕξοχ' ἄριστοι,
 ὅσσοι ἔτ' ἔζωνον περὶ τε ψυχῶν ἐμάχοντο· 245 OX
 τοὺς δ' ἠδὴ ἐδάμασσε βιὸς καὶ ταρφέες ἰοί.
 τοῖς δ' Ἀγέλεως μετέειπεν, ἔπος πάντεσσι πιφαύσκων·
 "ὦ φίλοι, ἦδη σχήσει ἀνήρ ὅδε χεῖρας ἀάπτους·

καὶ δὴ οἱ Μέντωρ μὲν ἔβη κενὰ εὐγµατα εἰπών,
οἱ δ' οἴοι λείπονται ἐπὶ πρώτῃσι θύρῃσι. 250
τῷ νῦν μὴ ἅµα πάντες ἐφίετε δούρατα μακρά,
ἄλλ' ἄγεθ' οἱ ἔξ πρώτον ἀκοντίσαστ', αἶ κέ ποθι Ζεὺς
δώῃ Ὀδυσσῆα βλῆσθαι καὶ κῦδος ἀρέσθαι.
τῶν δ' ἄλλων οὐ κῆδος, ἐπὴν οὗτός γε πέσησιν."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὡς ἐκέλευεν, 255 OX
ἰέμενοι· τὰ δὲ πάντα ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη,
τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος µεγάροιο
βεβλήκει, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν·
ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
αὐτὰρ ἐπεὶ δὴ δούρατ' ἀλεύαντο μνηστήρων, 260
τοῖς δ' ἄρα μύθων ἤρχε πολύτλας δῖος Ὀδυσσεύς·
"ὦ φίλοι, ἦδη μὲν κεν ἐγὼν εἴποιμι καὶ ἄµµι
μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκοντίσαι, οἱ µεµάασιν
ἡµέας ἐξεναρίζαι ἐπὶ προτέροισι κακοῖσιν."
ὣς ἔφαθ', οἱ δ' ἄρα πάντες ἀκόντισαν ὄξεα δοῦρα 265 OX
ἅντα τιτυσκόµενοι· Δημοπτόλεμον μὲν Ὀδυσσεύς,
Εὐρυάδην δ' ἄρα Τηλέμαχος, Ἐλατον δὲ συβώτης,
Πείσανδρον δ' ἄρ' ἐπεφνε βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ.
οἱ μὲν ἐπειθ' ἅµα πάντες ὀδᾶξ ἔλον ἄσπετον οὐδας,
μνηστήρες δ' ἀνεχώρησαν µεγάροιο µυχόνδε· 270
τοὶ δ' ἄρ' ἐπήϊζαν, νεκύων δ' ἐξ ἔγχε' ἔλοντο.
αὗτις δὲ μνηστήρες ἀκόντισαν ὄξεα δοῦρα
ἰέμενοι· τὰ δὲ πολλὰ ἐτώσια θῆκεν Ἀθήνη.
τῶν ἄλλος μὲν σταθμὸν εὐσταθέος µεγάροιο
βεβλήκειν, ἄλλος δὲ θύρην πυκινῶς ἀραρυῖαν· 275 OX
ἄλλου δ' ἐν τοίχῳ μελίη πέσε χαλκοβάρεια.
Ἀµφιμέδων δ' ἄρα Τηλέμαχον βάλε χεῖρ' ἐπὶ καρπῷ
λίγδην, ἄκρον δὲ ῥινὸν δηλήσατο χαλκός.
Κτήσιππος δ' Εὐµαίων ὑπὲρ σάκος ἔγχεϊ μακρῷ
ᾧµον ἐπέγραµεν· τὸ δ' ὑπέρπτατο, πίπτε δ' ἔραζε. 280
τοὶ δ' αὖτ' ἀµφ' Ὀδυσῆα δαΐφρονα ποικιλομήτην,
μνηστήρων ἐς ὄμιλον ἀκόντισαν ὄξεα δοῦρα.
ἐνθ' αὖτ' Εὐρυδάµαντα βάλε πτολίπορθος Ὀδυσσεύς,
Ἀµφιμέδοντα δὲ Τηλέμαχος, Πόλυβον δὲ συβώτης·
Κτήσιππον δ' ἄρ' ἐπειτα βοῶν ἐπιβουκόλος ἀνὴρ 285 OX
βεβλήκει πρὸς στήθος, ἐπευχόμενος δὲ προσηΐδα·
"ὦ Πολυθερσεΐδη φιλοκέρτοµε, µή ποτε πάµπαν
εἰκὼν ἀφραδίης µέγα εἰπεῖν, ἀλλὰ θεοῖσιν
µῦθον ἐπιτρέψαι, ἐπεὶ ἦ πολὺ φέρτεροί εἰσι.
τοῦτό τοι ἀντὶ ποδὸς ξεινήϊον, ὄν ποτ' ἔδωκας 290
ἀντιθέῳ Ὀδυσῆϊ δόµον κάτ' ἀλητεύοντι."
ἦ ῥα βοῶν ἐλίκων ἐπιβουκόλος· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
οὔτα Δαµαστορίδην αὐτοσχεδὸν ἔγχεϊ μακρῷ.
Τηλέμαχος δ' Εὐηνορίδην Λειώκριτον οὔτα
δουρὶ μέσον κενεῶνα, διαπρὸ δὲ χαλκὸν ἔλασεν· 295 OX
ἤριπε δὲ πρηνῆς, χθόνα δ' ἤλασε παντὶ μετώπῳ.
δὴ τότε Ἀθηναίη φθισίµβροτον αἰγίδ' ἀνέσχευ
ὑπόθεν ἐξ ὀροφῆς· τῶν δὲ φρένες ἐπτοίηθεν.

οἱ δ' ἐφέβοντο κατὰ μέγαρον βόες ὡς ἀγελαῖαι·
τὰς μὲν τ' αἰόλος οἴστρος ἐφορμηθεὶς ἐδόνησεν 300
ῶρη ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται.
οἱ δ' ὡς τ' αἰγυπιοὶ γαμψώνυχες ἀγκυλοχεῖλαι,
ἐξ ὀρέων ἐλθόντες ἐπ' ὀρνίθεσσι θόρωσι·
ταὶ μὲν τ' ἐν πεδίῳ νέφεα πτώσσουσαι ἴενται,
οἱ δέ τε τὰς ὀλέκουσιν ἐπάλμενοι, οὐδέ τις ἀλκή 305 OX
γίγνεται οὐδὲ φυγή· χαίρουσι δέ τ' ἀνέρες ἄγρη·
ὡς ἄρα τοὶ μνηστῆρας ἐπεσσύμενοι κατὰ δῶμα
τύπτον ἐπιστροφάδην· τῶν δὲ στόνος ὄρνυτ' ἀεικῆς
κράτων τυπτομένων, δάπεδον δ' ἅπαν αἵματι θῦε.
λειώδης δ' Ὀδυσῆος ἐπεσσύμενος λάβε γούνων, 310
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"γουνουῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο καί μ' ἐλέησον·
οὐ γάρ πώ τινά φημι γυναικῶν ἐν μεγάροισιν
εἰπεῖν οὐδέ τι ῥέξαι ἀτάσθαλον· ἀλλὰ καὶ ἄλλους
παύεσκον μνηστῆρας, ὅτις τοιαυτὰ γε ῥέξοι. 315 OX
ἀλλὰ μοι οὐ πείθοντο κακῶν ἅπο χειρας ἔχουσθαι·
τῷ καὶ ἀτασθαλίησιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
αὐτὰρ ἐγὼ μετὰ τοῖσι θυοσκόος οὐδὲν ἐοργῶς
κείσομαι, ὡς οὐκ ἔστι χάρις μετόπισθ' εὐεργέων."
τὸν δ' ἄρ' ὑπόδρα ἰδὼν προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 320
"εἰ μὲν δὴ μετὰ τοῖσι θυοσκόος εὐχέαι εἶναι,
πολλάκι που μέλλεις ἀρήμεναι ἐν μεγάροισι
τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι,
σοὶ δ' ἄλοχόν τε φίλην σπέσθαι καὶ τέκνα τεκέσθαι·
τῷ οὐκ ἂν θανάτῳ γε δυσηλεγέα προφύγοισθα." 325 OX
ὡς ἄρα φωνήσας ξίφος εἵλετο χειρὶ παχεῖη
κείμενον, ὃ ῥ' Ἀγέλαος ἀποπροέηκε χαμαῖζε
κτεινόμενος· τῷ τόν γε κατ' αὐχένα μέσσον ἔλασσε.
φθεγγομένου δ' ἄρα τοῦ γε κάρη κονίησιν ἐμίχθη.
Τερπιάδης δ' ἔτ' ἀοιδὸς ἀλύσκανε κῆρα μέλαιναν, 330
Φήμιος, ὅς ῥ' ἤειδε μετὰ μνηστῆρσιν ἀνάγκη.
ἔστι δ' ἐν χεῖρεσσὶν ἔχων φόρμιγγα λίγειαν
ἄγχι παρ' ὀρσοθύρην· δίχα δὲ φρεσὶ μερμήριζεν,
ἢ ἐκδὺς μεγάροιο Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν
ἐρκεῖου ἴζοιτο τετυγμένον, ἐνθ' ἄρα πολλὰ 335 OX
Λαέρτης Ὀδυσσεύς τε βοῶν ἐπὶ μηρὶ ἔκηναν,
ἢ γούνων λίσσοιτο προσαιῖζας Ὀδυσῆα.
ὣδε δέ οἱ φρονέοντι δοάσσατο κέρδιον εἶναι,
γούνων ἄψασθαι Λαερτιάδεω Ὀδυσῆος.
ἦ τοι ὁ φόρμιγγα γλαφυρὴν κατέθηκε χαμαῖζε 340
μεσσηγὺς κρητῆρος ἰδὲ θρόνου ἀργυροήλου,
αὐτὸς δ' αὐτ' Ὀδυσῆα προσαιῖζας λάβε γούνων,
καί μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
"γουνουῦμαί σ', Ὀδυσεῦ· σὺ δέ μ' αἶδεο καί μ' ἐλέησον·
αὐτῷ τοι μετόπισθ' ἄχος ἔσσεται, εἴ κεν ἀοιδὸν 345 OX
πέφνης, ὅς τε θεοῖσι καὶ ἀνθρώποισιν ἀεῖδω.
αὐτοδίδακτος δ' εἰμί, θεὸς δέ μοι ἐν φρεσὶν οἶμας
παντοίας ἐνέφυσεν· ἔοικα δέ τοι παραεῖδειν

ὡς τε θεῶ· τῷ με λιλαίεο δειροτομήσαι.
 καί κεν Τηλέμαχος τάδε γ' εἶποι, σὸς φίλος υἱός, 350
 ὡς ἐγὼ οὐ τι ἐκὼν ἐς σὸν δόμον οὐδὲ χατίζων
 πωλεύμην μνηστήρσιν ἀεισόμενος μετὰ δαίτας,
 ἀλλὰ πολὺ πλέονες καὶ κρείσσονες ἦγον ἀνάγκη."
 ὣς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσ' ἱερὴ ἴς Τηλεμάχοιο,
 αἶψα δ' ἐὼν πατέρα προσεφώνεεν ἐγγυὸς ἐόντα· 355 OX
 "ἴσχεο μηδέ τι τοῦτον ἀναίτιον οὔταε χαλκῶ·
 καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅς τέ μευ αἰεὶ
 οἴκῳ ἐν ἡμετέρῳ κηδέσκετο παιδὸς ἐόντος,
 εἰ δὴ μὴ μιν ἔπεφνε Φιλοίτιος ἠὲ συβώτης,
 ἠὲ σοὶ ἀντεβόλησεν ὀρινομένῳ κατὰ δῶμα." 360
 ὡς φάτο, τοῦ δ' ἤκουσε Μέδων πεπνυμένα εἰδώς·
 πεπτηῶς γὰρ ἔκειτο ὑπὸ θρόνον, ἀμφὶ δὲ δέρμα
 ἔστο βοδὸς νεόδαρτον, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 αἶψα δ' ἀπὸ θρόνου ᾤρτο, θοῶς δ' ἀπέδυνε βοεῖην
 Τηλέμαχον δ' ἄρ' ἔπειτα προσαΐξας λάβε γούνων, 365 OX
 καὶ μιν λισσόμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ὦ φίλ', ἐγὼ μὲν ὄδ' εἰμί, σὺ δ' ἴσχεο εἰπὲ δὲ πατρὶ
 μὴ με περισθενέων δηλήσεται ὀξεί χαλκῶ,
 ἀνδρῶν μνηστήρων κεχολωμένος, οἳ οἳ ἔκειρον
 κτήματ' ἐνὶ μεγάροις, σὲ δὲ νήπιοι οὐδὲν ἔτιον." 370
 τὸν δ' ἐπιμειδίσας προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς·
 "θάρσει, ἐπεὶ δὴ σ' οὔτος ἐρύσσατο καὶ ἐσάωσεν,
 ὄφρα γνῶς κατὰ θυμόν, ἀτὰρ εἵπησθα καὶ ἄλλῳ,
 ὡς κακοεργίης εὐεργεσίῃ μέγ' ἀμείνων.
 ἀλλ' ἐξελθόντες μεγάρων ἔξεσθε θύραζε 375 OX
 ἐκ φόνου εἰς αὐλήν, σύ τε καὶ πολύφημος ἀοιδός,
 ὄφρ' ἂν ἐγὼ κατὰ δῶμα πονήσομαι ὄττεό με χρή."
 ὡς φάτο, τῷ δ' ἔξω βήτην μεγάροιο κίοντες,
 ἐξέστην δ' ἄρα τῷ γε Διὸς μεγάλου ποτὶ βωμόν,
 πάντοσε παπταίνοντες, φόνον ποτιδεγμένῳ αἰεὶ. 380
 πάπτηνεν δ' Ὀδυσσεὺς καθ' ἐὼν δόμον, εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν
 ζῶδς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν.
 τοὺς δὲ ἴδεν μάλα πάντας ἐν αἵματι καὶ κόνιῃσι
 πεπτεῶτας πολλούς, ὥστ' ἰχθύας, οὓς θ' ἀλιῆες
 κοῖλον ἐς αἰγιαλὸν πολιῆς ἔκτοσθε θαλάσσης 385 OX
 δικτύῳ ἐξέρυσαν πολυωπῶ· οἳ δέ τε πάντες
 κύμαθ' ἀλὸς ποθέοντες ἐπὶ ψαμάθοισι κέχυνται·
 τῶν μὲν τ' Ἥλιος φαέθων ἐξείλετο θυμόν·
 ὡς τότε ἄρα μνηστήρες ἐπ' ἀλλήλοισι κέχυντο.
 δὴ τότε Τηλέμαχον προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 390
 "Τηλέμαχ', εἰ δ' ἄγε μοι κάλεσον τροφὸν Εὐρύκλειαν,
 ὄφρα ἔπος εἴπωμι τό μοι καταθύμιόν ἐστιν."
 ὡς φάτο, Τηλέμαχος δὲ φίλῳ ἐπεπεῖθετο πατρί,
 κινήσας δὲ θύρην προσέφη τροφὸν Εὐρύκλειαν·
 "δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηὺ παλαιγενές, ἢ τε γυναικῶν 395 OX
 δμῳάων σκοπὸς ἐσσι κατὰ μέγαρ' ἡμετεράων·
 ἔρχεο· κυκλήσκει σε πατήρ ἐμός, ὄφρα τι εἴπη."
 ὡς ἄρ' ἐφώνησεν, τῇ δ' ἄπτερος ἔπλετο μῦθος,

ὤϊξεν δὲ θύρας μεγάρων εὖ ναιεταόντων,
 βῆ δ' ἵμεν· αὐτὰρ Τηλέμαχος πρόσθ' ἡγεμόνευεν. 400
 εὔρεν ἔπειτ' Ὀδυσῆα μετὰ κταμένοισι νέκυσσιν,
 αἵματι καὶ λύθρῳ πεπαλαγμένον ὥστε λέοντα,
 ὃς ῥά τε βεβρωκῶς βοὸς ἔρχεται ἀγραύλοιο·
 πᾶν δ' ἄρα οἱ στῆθός τε παρήϊά τ' ἀμφοτέρωθεν
 αἱματόεντα πέλει, δεινὸς δ' εἰς ὧπα ιδέσθαι· 405 OX
 ὡς Ὀδυσσεὺς πεπάλακτο πόδας καὶ χεῖρας ὑπερθεν.
 ἦ δ' ὡς οὖν νέκυάς τε καὶ ἄσπετον εἴσιδεν αἶμα,
 ἴθυσέν ῥ' ὀλολύξαι, ἐπεὶ μέγα εἴσιδεν ἔργον·
 ἀλλ' Ὀδυσσεὺς κατέρυκε καὶ ἔσχεθεν ἰεμένην περ,
 καὶ μιν φωνήσας ἔπεα πτερόεντα προσηύδα· 410
 "ἐν θυμῷ, γρηῷ, χαῖρε καὶ ἴσχεο μηδ' ὀλόλυξε·
 οὐχ ὀσίη κταμένοισιν ἐπ' ἀνδράσιν εὐχετάσθαι.
 τούσδε δὲ μοῖρ' ἐδάμασσε θεῶν καὶ σχέτλια ἔργα·
 οὗτινα γὰρ τίεσκον ἐπιχθονίων ἀνθρώπων,
 οὐ κακὸν οὐδὲ μὲν ἐσθλόν, ὅτις σφέας εἰσαφίκοιτο· 415 OX
 τῷ καὶ ἀτασθαλίησιν ἀεικέα πότμον ἐπέσπον.
 ἀλλ' ἄγε μοι σὺ γυναῖκας ἐνὶ μεγάροις κατάλεξον,
 αἵ τέ μ' ἀτιμάζουσι καὶ αἱ νηλεΐτιδές εἰσιν."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια·
 "τοιγὰρ ἐγὼ τοι, τέκνον, ἀληθείην καταλέξω. 420
 πεντήκοντά τοί εἰσιν ἐνὶ μεγάροις γυναῖκες
 δμωαί, τὰς μὲν τ' ἔργα διδάξαμεν ἐργάζεσθαι,
 εἰρήν τε ξαίνειν καὶ δουλοσύνην ἀνέχεσθαι·
 τῶν δώδεκα πᾶσαι ἀναιδείης ἐπέβησαν,
 οὐτ' ἐμὲ τίουσαι οὐτ' αὐτὴν Πηνελόπειαν. 425 OX
 Τηλέμαχος δὲ νέον μὲν ἀέξετο, οὐδέ ἐ μήτηρ
 σημαίνειν εἶασκεν ἐπὶ δμωῆσι γυναιξίν.
 ἀλλ' ἄγ' ἐγὼν ἀναβᾶσ' ὑπερώϊα σιγαλόεντα
 εἶπω σῆ ἀλόχῳ, τῇ τις θεὸς ὕπνον ἐπῶρσε."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς 430
 "μή ποῦ τήνδ' ἐπέγειρε· σὺ δ' ἐνθάδε εἶπε γυναιξίν
 ἐλθέμεν, αἶ περ πρόσθεν ἀεικέα μηχανόωντο."
 "ὥς ἄρ' ἔφη, γρηῷ δὲ διέκ μεγάροιο βεβήκει
 ἀγγελέουσα γυναιξὶ καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι.
 αὐτὰρ ὁ Τηλέμαχον καὶ βουκόλον ἠδὲ συβώτην 435 OX
 εἰς ἔκαλεσσάμενος ἔπεα πτερόεντα προσηύδα·
 "ἄρχετε νῦν νέκυας φορέειν καὶ ἄνωχθε γυναῖκας·
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι καθαίρειν.
 αὐτὰρ ἐπὴν δὴ πάντα δόμον κατακοσμήσησθε, 440
 δμωὰς ἐξαγαγόντες εὖσταθέος μεγάροιο,
 μεσσηγύς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 θεινέμεναι ξίφεσιν τανυήκεσιν, εἰς ὃ κε πασέων
 ψυχὰς ἐξαφέλησθε καὶ ἐκλελάθωντ' Ἀφροδίτης,
 τὴν ἄρ' ὑπὸ μνηστῆρσιν ἔχον μίσγοντό τε λάθρη." 445 OX
 "ὥς ἔφαθ', αἱ δὲ γυναῖκες ἀολλέες ἦλθον ἅπασαι,
 αἶν' ὀλοφυρόμεναι, θαλερὸν κατὰ δάκρυ χέουσαι.
 πρῶτα μὲν οὖν νέκυας φόρεον κατατεθνηῶτας,

κάδ δ' ἄρ' ὑπ' αἰθούσῃ τίθεσαν εὐερκέος αὐλῆς,
 ἀλλήλοισιν ἐρείδουσαι· σήμαινε δ' Ὀδυσσεὺς 450
 αὐτὸς ἐπισπέρχων· ταὶ δ' ἐκφόρεον καὶ ἀνάγκη.
 αὐτὰρ ἔπειτα θρόνους περικαλλέας ἠδὲ τραπέζας
 ὕδατι καὶ σπόγγοισι πολυτρήτοισι κάθαιρον.
 αὐτὰρ Τηλέμαχος καὶ βουκόλος ἠδὲ συβώτης
 λίστροισιν δάπεδον πύκα ποιητοῖο δόμοιο 455 OX
 ζῦον· ταὶ δ' ἐφόρεον δμωαί, τίθεσαν δὲ θύραζε.
 αὐτὰρ ἐπειδὴ πᾶν μέγαρον διεκοσμήσαντο,
 δμωὰς δ' ἐξαγαγόντες εὐσταθέος μεγάροιο,
 μεσσηγῦς τε θόλου καὶ ἀμύμονος ἔρκεος αὐλῆς,
 εἶλεον ἐν στείνει, ὅθεν οὐ πῶς ἦεν ἀλύξαι. 460
 τοῖσι δὲ Τηλέμαχος πεπνυμένος ἦρχ' ἀγορεύειν·
 "μὴ μὲν δὴ καθαρῶ θανάτῳ ἀπὸ θυμὸν ἐλοίμην
 τάων, αἶ δὴ ἐμῆ κεφαλῇ κατ' ὀνειδέα χεῦαν
 μητέρι θ' ἡμετέρῃ παρά τε μνηστῆρσιν ἴαυον."
 ὣς ἄρ' ἔφη, καὶ πείσμα νεὸς κυανοπρώροιο 465 OX
 κίονος ἐξάψας μεγάλης περίβαλλε θόλοιο,
 ὑψὸς' ἐπεντανύσας, μὴ τις ποσὶν οὐδας ἴκοιτο.
 ὡς δ' ὅτ' ἂν ἦ κίχλαι τανυσίπτεροι ἠὲ πέλειαι
 ἔρκει ἐνιπλήξωσι, τό θ' ἐστήκη ἐνὶ θάμνῳ,
 αὐλὴν ἐσιέμεναι, στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος, 470
 ὡς αἶ γ' ἐξείης κεφαλὰς ἔχον, ἀμφὶ δὲ πάσαις
 δειρῆσι βρόχοι ἦσαν, ὅπως οἴκτιστα θάνοιεν.
 ἦσπαιρον δὲ πόδεσσι μίνυνθά περ οὐ τι μάλα δῆν.
 ἐκ δὲ Μελάνθιον ἦγον ἀνὰ πρόθυρόν τε καὶ αὐλήν·
 τοῦ δ' ἀπὸ μὲν ῥινὰς τε καὶ οὐατα νηλεῖ χαλκῶ 475 OX
 τάμνον, μήδεά τ' ἐξέρυσαν, κυσὶν ὠμὰ δάσασθαι,
 χεῖράς τ' ἠδὲ πόδας κόπτον κεκοτηότι θυμῶ.
 οἱ μὲν ἔπειτ' ἀπονιψάμενοι χεῖράς τε πόδας τε
 εἰς Ὀδυσηῖα δόμονδε κίον, τετέλεστο δὲ ἔργον·
 αὐτὰρ ὃ γε προσέειπε φίλην τροφὸν Εὐρύκλειαν· 480
 "οἴσε θεῖον, γρηῦ, κακῶν ἄκος, οἴσε δέ μοι πῦρ,
 ὄφρα θεειώσω μέγαρον· σὺ δὲ Πηνελόπειαν
 ἐλθεῖν ἐνθάδ' ἄνωχθι σὺν ἀμφιπόλοισι γυναξί·
 πάσας δ' ὄτρυνον δμωὰς κατὰ δῶμα νέεσθαι."
 τὸν δ' αὖτε προσέειπε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια· 485 OX
 "ναὶ δὴ ταῦτά γε, τέκνον ἐμόν, κατὰ μοῖραν ἔειπες.
 ἀλλ' ἄγε τοι χλαῖνάν τε χιτῶνά τε εἶματ' ἐνείκω,
 μηδ' οὔτω ῥάκεσιν πεπυκασμένος εὐρέας ὦμους
 ἔσταθ' ἐνὶ μεγάροισι· νεμεσσητὸν δέ κεν εἶη."
 τὴν δ' ἀπαμειβόμενος προσέφη πολύμητις Ὀδυσσεύς· 490
 "πῦρ νῦν μοι πρότιστον ἐνὶ μεγάροισι γενέσθω."
 ὡς ἔφατ', οὐδ' ἀπίθησε φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,
 ἦνεικεν δ' ἄρα πῦρ καὶ θήϊον· αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς
 εὖ διεθείωσεν μέγαρον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν.
 γρηῦς δ' αὖτ' ἀπέβη διὰ δῶματα κάλ' Ὀδυσηὸς 495 OX
 ἀγγελέουσα γυναξί καὶ ὄτρυνέουσα νέεσθαι·
 αἶ δ' ἴσαν ἐκ μεγάροιο δάος μετὰ χερσὶν ἔχουσαι.
 αἶ μὲν ἄρ' ἀμφοτέρωθεν καὶ ἠσπάζοντ' Ὀδυσηῖα,

καὶ κύνεον ἀγαπαζόμεναι κεφαλὴν τε καὶ ὄμους
χεῖράς τ' αἰνύμεναι· τὸν δὲ γλυκὺς ἴμερος ἦρει 500
κλαυθμοῦ καὶ στοναχῆς, γίνωσκε δ' ἄρα φρεσὶ πάσας.